

[Ingerlise Koefoed]

det nogen – ville kunne lave bøger, som alle psykisk handicappede kunne have glæde af, for det tror jeg nemlig ikke. Jeg tror, at der er nogle, der er så svært ramte, at de ikke vil kunne have glæde af bøger, men jeg ved, at der er en gruppe blandt de psykisk udviklingshæmmede, der ville kunne have stor glæde af, at man gjorde mere for dem, end man hidtil har gjort, at man ofrede dem mere opmærksomhed, end man hidtil har ofret dem.

Jeg synes, det er udmærket, at man i Arbejdsgruppen for Børn og Kultur har givet nogle penge til dette område. Jeg synes, det er meget fint, at Tuborgfondet på mandag uddeler 500.000 kr. til nogle mennesker, der specielt har påtaget sig at arbejde for denne sag, men jeg synes ikke, man har gjort nok. Jeg forestiller mig nemlig, at dette ikke bare drejer sig om børn – som de fleste bøger for læseretarderede i øvrigt henvender sig til – men også drejer sig om voksne psykisk udviklingshæmmede. Og hvis der er lidt for børn her i landet, er der så godt som intet for voksne psykisk udviklingshæmmede, men hvorfor skulle vi ikke også gøre noget for at hjælpe dem til de oplevelser, der kan være ved at kunne læse en bog alene eller sammen med andre sætte sig ind i, hvad der står i en bog, og tale med dem om, hvad der står, hvorfor det står der, osv.?

Det er klart, at man må diskutere, om man skal lave bøger specielt for en så lille gruppe. Det synes jeg altså, men jeg er helt sikker på, at man vil kunne lave de bøger sådan, at de først og fremmest tilgodeser denne gruppes behov, men samtidig vil kunne være til glæde for andre, der af en eller anden grund har svært ved at læse de bøger, vi andre læser.

Man skal ikke opdele i småpuljer, siger hr. Jimmy Stahr. Jamen det er ikke nogen småpulje, hvis man satte 2 mio. kr. af om året i 3 år til denne gruppe. Det er det, man har gjort i Sverige, og så har man fået produceret ca. 25 bøger om året, og det er da noget. Det ville sandelig være godt, hvis vi her i landet kunne producere 25 bøger af samme art om året.

Da vi for et par år siden ikke puljede, men puttede dette forslag ind imellem andre forslag om at forbedre børnebogens og -bøgernes vilkår, bad vi i Kulturministeriet, om vi kunne få en speciel oversigt over, hvor mange bøger der fandtes for psykisk udviklingshæmmede børn, unge og voksne. Vi fik det svar, at det kunne vi

ikke få, for det kunne man ikke finde ud af. Der var så mange bøger, og derfor kunne man altså ikke sige lige præcis, hvad der var for psykisk udviklingshæmmede. Vi ved nu – for jeg er jo gået videre med sagen siden – at der findes ca. 30 titler her i landet, som er specielt beregnede for den gruppe. Det burde man også have kunnet finde ud af i Kulturministeriet dengang, men det kunne man altså af en eller anden grund ikke.

Hr. Glistrups noget diskriminerende bemærkninger både over for de psykisk udviklingshæmmede og over for SF skal jeg lade ligge.

Endelig vil jeg tillade mig her at læse en lille smule op af Bixen, 16. årgang fra 1987. Bixen er et blad, der handler om børne- og ungdomsmidler. Børnebibliotekarernes Faggruppe afholdt sammen med andre, der var interesserede i emnet, i efteråret en konference om bøger og kulturelle arrangementer for børn, der på en eller anden måde var hæmmede i deres udvikling – også psykisk udviklingshæmmede – og før denne konference udgav Bixen dette nummer, som handlede om forskellige udviklingshæmmede børns bog- og kulturbehov. I dette blad skrev jeg en indledningsartikel, som hedder »I grænselandet«, hvorfra jeg vil tillade mig at citere følgende:

»For nylig var der i tv en meget fin og gripende udsendelse om de åndssvage unge, som havde vist sig at kunne formulere deres tanker og følelser skriftligt, selv om de ikke har noget fysisk sprog. Udsendelsen fortalte bl.a., hvor lidt vi »normale« ved om dybt psykisk handicappedes muligheder, og hvor meget det betyder for alle mennesker at få de optimale muligheder for gennem ord at give udtryk for sig selv. Den viste også noget om, hvad det betyder, at vi fra det almindelige liv har tålmodighed og respekt nok til at hjælpe dem, der bor i det dunkle grænseland, som de ikke kan komme ud af helt ved egen hjælp. Og så viste den i øvrigt, at tålmodighed og respekt ikke er nok – der skal også ressourcer i form af arbejdskraft, penge og uddannelse til, for at man kan komme længere, eller måske endda for at man ikke skal blive nødt til at lade dem, der er kommet i gang, i stikken en skønne dag.

I teorien er der næppe et politisk parti, der vil undlade at skrive under på denne passus fra SF's kulturpolitiske program: »At sikre handi-